

Sukladno članku 22 a. stavak (1) Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br: 61/04, 49/09 i 42/12), u svojstvu rukovoditelja institucije, Dr. Sifet Podžić, dostavljam sljedeću:

I Z J A V U
o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva institucije
Ministarstvo obrane

➤ **Glavni (specifični) ciljevi utvrđeni Programom rada za 2021. godinu ostvareni su kako slijedi:**

RED. BROJ	GLAVNI CILJEVI UTVRĐENI PROGRAMOM RADA	PROCENAT IZVRŠENJA
1.	RAZVOJ I UNAPRIJEĐENJE OPERATIVNIH SPOSOBNOSTI I DOSTIZANJE MEĐUNARODNIH STANDARDA	75 %
2.	IMPLEMENTACIJA OBVEZA IZ OPERACIJA KOLEKTIVNE SIGURNOSTI	100 %
3.	ISPUNJAVANJE OBVEZA IZ MEĐUNARODNE SURADNJE I JAČANJE VOJNO-DIPLOMATSKE PREPOZNATLJIVOSTI BOSNE I HERCEGOVINE U INOZEMSTVU	73 %

Odstupanje ostvarenog od planiranog rezultat je:

Programom rada Ministarstva odbrane BiH za 2021. godinu utvrđeno je ukupno 154 aktivnosti koje su svrstane u 19 projekata i tri programa koji podržavaju tri specifična cilja. Programom rada za 2021. godinu je utvrđeno 136 aktivnosti koje su podržavale prvi specifični cilj, dok je utvrđeno sedam aktivnosti koje su podržale drugi specifični cilj i 11 aktivnosti koje su podržale treći specifični cilj. Od 136 utvrđenih aktivnosti koji podržavaju prvi cilj realizirano je 101, djelimično realizirano 33 i dvije nerealizirane aktivnosti, što iznosi 75 % realiziranog u odnosu na planirano, dok je od 11 aktivnosti koje su podržale treći specifični cilj realizirano 8 aktivnosti i djelimično realizirano 3 aktivnosti, što iznosi 73 % realiziranog u odnosu na planirano. Zbog pojave i širenja pandemije izazvane virusom COVID-19 nije se moglo utjecati na okolnosti koje su uzrokovale djelimično realizirane i nerealizirane aktivnosti MO BiH.

➤ **Sredstva odobrena Proračunom za ostvarivanje utvrđenih ciljeva u ukupnom iznosu od 285.534.000 KM trošena su namjenski, svrsishodno i zakonito.**

Obzirom na to da nije usvojen Zakon o proračunu Institucija Bosne i Hercegovine za 2021. godinu, Vijeće ministara BiH donijelo je četiri odluke o privremenom financiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine. Na temelju navedenih odluka i instrukcija za izradu dinamičkog plana proračunskih korisnika, Ministarstvu obrane i Oružanim snagama BiH za 2021. godinu odobren je proračun u iznosu od **285.534.000 KM**.

U 2021. godini izvršena su tri prestrukturiranje odobrenih sredstava. Odlukama broj 05-16-2-8547-2/21 od 15.11.2021. godine, 05-16-2-8547-4/21 od 21.11.2021. godine i 05-16-2-9582-2/21 od 30.12.2021. godine, Ministarstvu obrane BiH odobreno je **prestrukturiranje rashoda** u ukupnom iznosu od **10.725.000,00 KM** ili 3,73 % ukupno odobrenih rashoda za 2020. godinu.

Ministarstvu obrane Bosne i Hercegovine ranije su odobreni i višegodišnji projekti remonta helikoptera, nabave helikoptera, unaprijeđenja motornih vozila i Perspektiva. Sredstva za ove projekte se ne nalaze u okviru odobrenih sredstava za privremeno financiranje za 2021. godinu. **Ukupna sredstva raspoloživa za višegodišnje projekte iznosila su 14.867.966 KM.**

Ukupna donirana novčana sredstava (sa prenesenim stanjem iz 2020. godine) u 2021. godini iznose **1.249.497 KM**.

Ukupna struktura odobrenih i utrošenih sredstva, uključujući višegodišnje projekte i donirana sredstva:

Red. broj	Rashodi	Ukupna odobrena sredstva, višegodišnji projekti i donirana sredstva	Utrošak proračunskih, doniranih sredstava i višegodišnjih projekata
1.	Proračun - Plaće i naknade	261.740.000,00	261.578.632,09
2.	Proračun - Materijalni troškovi	23.794.000,00	23.141.803,28
3.	Proračun - Kapitalna ulaganja	1.785.000,00	0,00
4.	Kapitalni grantovi	22.000,00	0,00
5.	Donirana novčana sredstva - PSOTC	1.216.963,18	344.810,49
6.	Donirana novčana sredstva – Obuka i edukacija specijaliziranog personala OS BiH	2.919,16	1.696,49
7.	Donirana novčana sredstva - CISM	29.614,47	10.745,52
8.	VKU - Perspektiva	906.947,94	23.366,13
9.	VKU - Motorna vozila	5.106.218,01	3.894.894,59
10.	VKU – Remont helikoptera	7.480.000,00	0,00
11.	VKU - Nabava helikoptera	1.374.800,01	1.374.799,99
	UKUPNO	303.458.462,77	290.370.748,58

Odstupanja izvršenih od odobrenih rashoda rezultat su :

- ❖ Pandemija COVID 19 je uvjetovala provođenje mnogih aktivnosti i otežala funkcioniranje logističke podrške;
- ❖ Funkcionalne slabosti strukture i unutarnje organizacije u odnosu na važeće propise institucija BiH;
- ❖ Donošenjem novih odredbi Zakona o javnim nabavama u BiH koje su vezane za provođenje postupka nabave ne prati se adekvatno proširenje organizacionih cjelina ili preraspodjela radnih mjesta u okviru ugovornog organa;

- ❖ Nedostatak kvalitetnije informatičke opreme i radnog prostora a što je naročito izraženo u periodu trajanje pandemije COVID-a;
- ❖ MO BiH je ušlo u posjed sve nepokretne imovine, kompletna infrastruktura, objekti za smještaj ljudstva te MTS je preuzeta u dosta lošem stanju sa viškom kapaciteta i većim brojem lokacija od stvarnih potreba OS BiH. U procesu preuzimanja svih funkcija MO BiH je ušlo sukladno zatečenom stanju sa nedovoljnim brojem izvršitelja i nepripremljenim procedurama i propisima;
- ❖ Održavanje TMS u MO i OS BiH se u velikoj mjeri vrši kroz ugovore o pružanju usluga održavanja sa vanjskim dobavljačima (IV nivo), dok se održavanje TMS u kapacitetima OS BiH (I, II i III nivo održavanja) ne vrši u potrebnom obimu. Razlog nedovoljne iskorištenosti radioničkih kapaciteta OS BiH je što nisu realizirane nabave rezervnih dijelova u zadnjih nekoliko godina, te nedostatak radioničke opreme, alata kao i loše kadrovske popunjenosti personala u postrojbama za održavanje. Jedan od problema kod održavanja TMS u kapacitetima OS BiH je raznovrsnost TMS kojima je popunjena formacija OS BiH (oklopna vozila, artiljerijsko, raketno i pješadijsko naoružanje, sve vrste municije, helikopteri, radari, inženjerske mašine, putnička m/v, terenska, teretna, specijalna, deminerske mašine, kombi vozila, autobusi, kompjuteri, kopir aparati i ostala oprema), te veliki broj lokacija uskladištenja što zahtjeva angažiranje velikog broja ljudi raznih specijalnosti. Primjera radi materijalna formacija OS BiH je popunjena sa oko 300 različitih vozila koja se razlikuju po vrsti, tipu, modelu ili godini proizvodnje. Ukoliko bi se izvršila unifikacija i tipizacija motornih vozila i opreme, servisiranje i održavanje vozila i opreme u kapacitetima OS BiH bi bilo znatno efikasnije i jednostavnije;
- ❖ Tekuće održavanje letjelica u kapacitetima OS BiH je najsloženiji i najodgovorniji dio održavanja koji se izvodi u OS BiH. Problematika održavanja za sve tipove helikoptera je identična i ogleda se u nedostatku kontinuiranog i brzog osiguranja rezervnih dijelova, potrošnog materijala i alata za provođenje radova iz domena redovitog održavanja. Sve je izraženiji problem nedostatka stručnog kadra vezanog za održavanje letjelica. U narednom periodu se mora planirati obuka tehničkog osoblja za održavanje letjelica;
- ❖ Poseban problem u MO i OS BiH predstavlja održavanje municije i minsko-eksplozivnih sredstava koja je uskladištena u kapacitetima OS BiH. Skoro sva municija, koja je perspektivna za OS BiH, prema tehničkom stanju i godini proizvodnje podliježe remontu, odnosno provjeri kvaliteta. Tijekom protekle godine kontinuirano je vršen kontrolno-tehnički pregled municije i MES-a od strane inspektora za kontrolu MiMES-a iz sastava OS BiH a uz podršku UNDP-a i EUFOR-a. Ovakvim pregledima se vrši stalni nadzor nad kvalitetom municije, a municija sa narušenim kvalitetom se predlaže za uništenje. Veliki broj stručnog kadra je angažiran na uklanjanju odnosno delaboraciji viškova municije;
- ❖ Ograničenja u logističkom proračunu onemogućavaju značajniju modernizaciju prometno-transportnih sredstava;
- ❖ Otežano ugovaranje planiranih usluga iz oblasti prometa i transporta sukladno ZJN, u prvom redu obuka i ispitivanje ADR savjetnika;
- ❖ Velika starost postojećeg voznog parka u OS BiH iziskuje velika ulaganja u održavanje i remont, samim tim otežano je održavanje motornih vozila, slaba popunjenost postrojbi sa potrebnim alatom i sredstvima za osnovno održavanje m/v, visok je stupanj rizika u javnom prometu;

- ❖ Zbog nedostataka planskih finansijskih sredstava, zahtjevi i mogućnosti su u velikom raskoraku. Raspoloživa sredstva i trenutna organizacija logističkog osiguranja ne mogu pratiti realne potrebe za logističkom podrškom podržavanih snaga. Ograničenja u financiranju onemogućavaju dugoročnije i sustavne pozitivne efekte;
- ❖ Nedostatak finansijskih sredstava u okviru proračuna onemogućava, ne samo modernizaciju OS BiH, već i tipizaciju i unifikaciju borbenih sistema i voznog parka, posebno specijalnim, namjenskim i uglavnom skupim sredstvima, kao i formiranje vitalnih rezervi u mnogim klasama MS (hrana, gorivo, odjeća, obuća, lijekovi, rezervni dijelovi, logorska oprema, oprema za borbene i mirovne misije van zemlje, oprema za izvršenje misija u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i sl.);
- ❖ Zakonski temelj za upravljanje nepokretnom imovinom na razini države nije donesena, a entitetski propisi su često u koliziji i ne daju adekvatna rješenja za regulisanje prava i obaveza na nepokretnoj imovinu u posjedu OS BiH;
- ❖ Nije donesen Sporazum o nepokretnoj imovini;
- ❖ Uknjižba perspektivnih vojnih lokacija na državu Bosnu i Hercegovinu ili Bosnu i Hercegovinu bez upisane adrese i bez upisa Ministarstvo obrane s pravom upravljanja lokacije (npr. kao što je uknjižena lokacija SKČ „Čubren“ Kiseljak) u narednom periodu će stvarati probleme vezane za nadležnosti po Zakonu o obrani;
- ❖ Nedostatak opreme za održavanje lokacija kosilice, trimeri (profesionalna oprema);
- ❖ Nedostatak odgovarajuće opreme za rad infrastrukturnih četa;
- ❖ Neadekvatno termoenergetsko osiguranje lokacija (zastarjela instalacija i kotlovska postrojenje te stupanj korisnosti na veoma malom iznosu);
- ❖ Neadekvatni prostori kuhinja i opreme (kapaciteti pravljene za 1000 do 5000 vojnika a trenutno na ishrani od 10 do 50 vojnika).

- **Uspostava i sprovođenje sustava finansijskog upravljanja i kontrole utemeljeni su na podlogama iz čl. 33b. i 33c. Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine, i to:**

R/B	Preporuke/Zaključci	Naziv preporuke/zaključka	Realizacija
1.	Realizacija preporuka Ureda za reviziju institucija BiH koje se odnose na uspostavu i razvitak sustava finansijskog upravljanja i kontrole	Financijsko upravljanje i kontrola	<p>Sustav finansijskog upravljanja i kontrole je implementiran sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Ministarstvo je sačinilo mapu poslovnih procesa, utvrdilo i procijenilo rizike i sačinilo registar rizika.</p> <p>U cilju unaprijeđenja finansijskog upravljanja i kontrole i minimiziranja preostalog (rezidualnog rizika), Ministarstvo posjeduje interna pravila i procedure za ključne procese i kontinuirano radi na donošenju novih i ažuriranju postojećih. Radna grupa u suradnji sa svim organizacionim cjelinama Ministarstva izvršila je dodatnu analizu procesa koji nose veći rizik u cilju definiranja mehanizama za smanjenje rizika te je sačinila korigiranu strategiju rizika. Sustav finansijskog upravljanja i kontrole je process koji je potrebno kontinuirano procjenjivati i razvijati u cilju daljeg unaprijeđenja ovog sustava.</p> <p>Ministarstvo je popunilo obrazac godišnjeg izvješća o finansijskom upravljanju i kontroli za 2021. godinu i dostavilo ga Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH. U izvješću su navedene</p>

			mjere koje Ministarstvo namjerava poduzeti za dalji razvoj ovog sustava.
2.	<p>Realizacija zaključaka Vijeća ministara BiH koji se odnose na posljednje usvojeno godišnje konsolidirano izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH, kao i drugih zaključaka Vijeća ministara u svezi sa sustavom financijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nastavak aktivnosti na razvoju sustava FUiK, a posebno realizacija mjera i aktivnosti iz Operativnog godišnjeg akcionog plana Strategije razvoja sustava internih financijskih kontrola za 2021. godinu, kao i donošenje svojih operativnih planova za unaprijeđenje sustava internih financijskih kontrola. - Testiranje aplikacije za PIFK u okviru modula za mapiranje poslovnih procesa i formiranje registra rizika. - Nastavak aktivnosti na realizaciji donešenih Zaključaka Vijeća ministara. - Uključiti rukovoditelje srednje i niže razina upravljanja u obuku iz oblasti FUiK koje organizira CHJ MFiT BiH ili Agencija za državnu službu. 	<p>CHJ donijela je Odluku broj 03-01-02-88-1/21 od 21.4.2021.godine o donošenju Operativnog godišnjeg akcionog plana Strategije razvoja sustava internih financijskih kontrola u institucijama Bosne i Hercegovine za 2021. godinu.</p> <p>Ministarstvo odbrane donijelo je Akcioni plan broj 12-16-1-333-35/21 od 16.6.2021.godine, za razvoj i unaprijeđenje financijskog upravljanja i kontrole u MO i OS BiH, gdje su definirane planirane aktivnosti, organizacione cjeline koje su nositelji istih, kao i organizacione cjeline koje surađuju te rokovi za izvršenje.</p> <p>Tijekom 2021. godine izvršeno je testiranje PIFK aplikacije za mapiranje poslovnih procesa i formiranje registra rizika.</p> <p>Sukladno Planu i programu obuke iz oblasti financijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH za 2021.godinu broj:03-1-16-8-58-1/210 od 23.02.2021.godine, u surdanji sa CHJ održana je obuka za 64 pripadnika MO i OS BiH (članove Savjeta za uspostavljanje i provođenje FUiK-e, uposlene kojima su dodijeljena ovlaštenja i odgovornosti za mapiranje poslovnih procesa u PIFK aplikaciji, uposlene koji imaju ovlaštenja i odgovornosti za upravljanje rizicima i njihovo evidentiranje u Registar rizika u PIFK aplikaciji i interne revizore).</p>

3.	Realizacija zaključaka Parlamentarne skupštine BiH koji se odnose na uspostavu i razvitak sustava financijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH	-	
4.	Realizacija mjera i preporuka Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i trezora BiH iz oblasti financijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH	Interne kontrole usmjerene na rizike u vezi sa pouzdanim upravljanjem prihodima, rashodima, imovinom i obvezama	<ul style="list-style-type: none"> - Implementacija PIFK aplikacije u dijelu koji se odnosi na poslovne procese i Registar rizika. U suradnji sa CHJ organizirana obuka za korištenje pomenute aplikacije. - Ažuriranje internih procedura sukladno rezultatima procjene rizika. - Ažuriran Registar rizika. - Predviđeno je da će Pravobraniteljstvo BiH izraditi softver koji će koristiti sve institucije BiH za praćenje sudskih sporova. Obzirom da ova aktivnost nije realizirana od strane Pravobraniteljstva, Ministarstvo obrane u Odjeljenju za opće i zajedničke poslove ima instaliran softver za praćenje sudskih sporova. - Nije ojačan sustav internih kontrola pri pripremi i odobravanju proračunskih zahtjeva. - Izrađen Prednacrt Uputstva o procedurama stvaranja obveza, evidentiranja i izvještavanja o stvorenim i izvršenim obvezama i potraživanjima Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine koje jasno i precizno utvrđuju proces i procedure stvaranja i evidentiranja obveza i potraživanja,

		izvještavanja o nastalim i izvršenim obvezama i potraživanjima i kontrolne mehanizme, aktivnosti i mjere koje će osigurati dosljednu primjenu odredbi ovoga uputstva i funkcionalnog poboljšanja procesa i procedura.
	Interne kontrole usmjerene na rizike u vezi sa efikasnošću poslovnih procesa institucija	NE
	Ojačana upravljačka odgovornost za ciljeve i rezultate	<ul style="list-style-type: none"> - Koncept i procedure Sistema planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja broj 12-16-1-5836/08 od 21.10.2008. godine. - Odluka o imenovanju rukovoditelja programa proračuna MO BiH i nadležnostima resornih organizacijskih cjelina u okviru procesa SPPBI, broj: 12-16-1-1353/09 od 24.03.2009. godine. - Pravilnik o planiranju, organiziranju i izvršenju logističkih potreba u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, broj: 11-02-3-3759-58/16 od 19.2.2016. godine. - Uputstvo o programiranju i planiranju rada i izvještavanju o radu u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, broj: 06-02-2-4368/14 od 18.12.2014. godine. - Prednacrt Uputstva o procedurama stvaranja obveza, evidentiranja i izvještavanja o stvorenim i izvršenim

			<p>obvezama i potraživanjima Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine.</p> <p>Navedenim sistemskim dokumentima, a posebno Konceptom i procedurama Sistema planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja (SPPBI) i Odlukom o imenovanju rukovoditelja programa proračuna MO BiH i nadležnostima resornih organizacionih cjelina u okviru procesa SPPBI jasno su i precizno propisane nadležnosti i odgovornosti program menadžera i ostalih aktera u sustavu PPBI. Obzirom da realizacija proračunskih programa podrazumijeva kompleksne procese i procedure koje u sebi sažimaju sustave obrambenog planiranja i upravljanja obrambenim resursima svi navedeni sistemski dokumenti jasno propisuju nadležnosti i odgovornosti svih aktera sustava PPBI, samim tim i njihove odgovornosti u realizaciji proračunskih programa.</p>
		Ojačati analitički i koordinacioni kapacitet CHJ	Kroz redovitu razmjenu informacija i suradnju sa CHJ MFiT
5.	Realizacija mjera iz akcijskih planova institucije za prethodnu godinu a koji se	Donošenje i realizacija akcionih planova za unaprijeđenje sustava internih kontrola u institucijama BiH na	Akcionni plan za razvoj i unaprijeđenje finansijskog upravljanja i kontrole u MO i OS BiH broj 12-16-1-333-35/21 od 16.6.2021. godine definirano je 24 od kojih je realizirano 13, dvije su u fazi realizacije, devet nerealiziranih.

	odnose na sustav financijskog upravljanja i kontrole	temelju preporuka i smjernica CHJ MFIT BiH.	
<p>➤ Još uvijek nije razvijena svijest i kultura o provođenju FUiK-e. Rukovoditelji na svim razinama upravljanja moraju postati svjesni svoje uloge i odgovornosti za razvoj FUiK-a (njihova odgovornost proizilazi iz toga što upravljanje, odnosno donošenje odluka iz njihove nadležnosti podrazumjeva određene financijske učinke za koje su odgovorni, a samim tim su odgovorni za FUiK-u). Organizatori poslovanja, predlagači i donositelji odluka, provode aktivnosti koje proizilaze iz usvojenih odluka trebaju biti svjesni svoje odgovornosti za način na koji upravljaju poslovanjem, financijske učinke koji proizilaze iz takvog poslovanja, rizike koji nose takvo poslovanje, kontrolne aktivnosti koje trebaju biti uspostavljene i primjenjene, te kontinuirano praćenje sustava upravljanja i njegovo blagovremeno ažuriranje.</p>			

Datum, 28.2.2022. godine

Rukovoditelj institucije
Dr. Sifet Podžić